

Lespakket LENTE

Lessuggesties voor groep 3 & 4

Inhoud pakket

- Achtergrondinformatie vindt u op: www.rotterdam.nl/downloads/lesmateriaal
- Leskaarten met lessuggesties groep 3 & 4
- Materialen van het pakket:

Leskaart 1 '*het is lente*':

- Tak met bloesem
- Tak met blaadjes
- 1 bloeiende bloembol in een potje

Leskaart 2 '*bollen en zaden*':

- 1 bloembol hyacint in een potje, nog niet in bloei
- 1 bollenglas
- 2 uien
- Zakje aarde
- 3 potjes om in te zaaien
- Sterrenkerszaadjes

Leskaart 3 '*lentebloesem*':

- Takken in knop
LET OP! Pas na de opdracht in water zetten, anders kan de opdracht niet uitgevoerd worden
- 1 tak met blaadjes
- 1 tak met bloesem
- 1 tak met wilgenkatjes

Leskaart 4 '*lentebeestjes*':

- 1 loeppotje
- 15 plastic lepels
- 15 bekertjes

Leskaart 1 'HET IS LENTE'

Doel: Tijdens deze les leren de leerlingen de algemene kenmerken van het seizoen lente te herkennen; Het wordt warmer, het is langer licht, de bomen worden groen, er zijn meer bloemen en insecten, er zijn meer jonge dieren (kuikens, lammetjes).

Benodigheden: digibord, tak met bloesem, tak met blaadjes, bloeiende bloembol

Werkwijze:

U kunt starten met het filmpje 'lenteverhaal' (zie voor de links van de filmpjes: extra informatie en mogelijkheden). In het lenteverhaal komen alle elementen van de lente aan de orde. Dit biedt een goed uitgangspunt voor een onderwijsleergesprek. De volgende onderwerpen kunnen aan bod komen:

Het weer:

Het is nu lente. Dit merken we aan het weer. De zon schijnt langer en het wordt warmer. Vóór de lente was het winter. In de winter is het meestal koud. Soms is er sneeuw, hagel of ijs. In de lente wordt het steeds warmer. Soms kun je al met een zomerjas of op sandalen naar buiten. Ook na het avondeten is het buiten nog licht.

Bomen en bloemen:

Dat het lente is kun je ook merken aan de bomen. In de winter waren de bomen kaal. In de lente komen er weer blaadjes aan de bomen. Sommige bomen krijgen bloemen, bloesem noem je dat. Laat een voorbeeldtak zien. Na de bloesem komen de blaadjes aan de takken. Ook groeien er veel bloemen uit de grond in de lente. Laat de bloeiende bloembol zien. Veel van de lentebloemen, zoals de hyacint, groeien uit een bolletje. Het bolletje zit in de grond. In de winter groeit er nog niets uit, maar als het warmer gaat worden in de lente dan gaat er een plant uit groeien met een bloem.

Insecten:

Insecten worden weer wakker in de lente, zoals de bij en de vlinder. Ze zijn in de winter vanwege de kou weggekropen naar een beschut hoekje in een schuur of in een holle boom. De vlinders en bijen zijn blij met al die bloemen en bloesem in de lente. Ze kunnen dan weer eten vinden.

Dieren:

In de lente wordt het lekker warm. Voor dieren is er genoeg eten te vinden. In de lente worden dan ook veel babydieren geboren. Denk maar aan lammetjes op de kinderboerderij. In de lente beginnen vogels nesten te bouwen. De vrouwtjesvogels leggen eitjes in het nest. De eitjes komen niet meteen uit. Eerst moeten de vogels een hele tijd broeden: op de eieren zitten om ze warm te houden. Na een tijdje komen de babyvogels uit het ei. Laat de kinderen zowel de namen van jonge dieren benoemen, maar ook de benaming van de volwassen dieren (koe-kalf, schaap-lam etc).

Verwerking:

Met de klas naar buiten gaan en een wandeling in de omgeving of op de kinderboerderij maken is een goede manier om met de kinderen op zoek te gaan naar de genoemde lenteveranderingen. U kunt een lentetafel maken. Op deze tafel kunt u o.a. de volgende materialen zetten: bloesemtak, tak met blaadjes, (bloeiende)bloembol (mee geleverd). Ook passend op de lentetafel zijn; een vaas bloemen, zomerjas, sandaaltje, eitjes, knutsels van vlinders, bijen en jonge dieren (zelf verzorgen).

Leskaart 2 'BOLLEN & ZADEN'

Doel: Tijdens deze les ontdekken de leerlingen dat planten en bloemen uit een bloembol of uit een zaadje groeien. Ze ervaren de groei van een bolgewas en de ontkieming van zaadjes.

Benodigheden: digibord, 1 bloembol hyacint in potje (nog niet in bloei), 2 uien, bollenglas, zakje aarde, 3 potjes om in te zaaien, sterrenkerszaadjes

Werkwijze:

U kunt starten met het filmpje 'een jaar rond' over bloembollen (zie voor de link: extra informatie en mogelijkheden).

In de lente komen er weer bloemen tevoorschijn. Veel lentebloemen groeien uit een bol: de narcis, de krokus, de hyacint, de tulp. Het bolletje zit in de grond. In de winter groeit er nog niets uit. Het lijkt wel of het bolletje dan nog slaapt. Als het warmer wordt in de lente 'wordt het bolletje wakker', er gaat een plant uit groeien met een bloem. Eerst komt er een puntje boven de grond, dan een steeltje. De steel groeit en er komen groene bladeren aan. Bovenin zit de bloem. Die gaat als laatste open.

Bol beter bekeken:

Met de groep worden bloembollen beter bekeken. Pak een ui. Iedere bloembol heeft een "neus", het puntje van de bol dat naar boven wijst. Aan de onderkant zitten wortels, die in de grond gaan groeien. Hiermee zuigt de bol water naar boven, net als wij met een rietje doen. Snij de ui door. In de ui zitten geurige sappen waar je ogen van kunnen gaan tranen. Laat zien dat een ui uit laagjes bestaat. De laagjes noemen we 'rokken'.

De hele ui doet u in een bollenglas, zodat ook de groei van de wortels zichtbaar is. De punt van de ui naar boven gericht en water toevoegen tot de onderkant van de bol. Zorg dat de vaas op een goed zichtbare plaats wordt gezet, naast de hyacint in het potje. Zo kan de klas het groeiproces van beide bollen volgen. Help hierbij door vragen te stellen zoals:

- Wat zie je? Wat voel je? Kun je ook iets ruiken?
- Zien ze er verschillend uit? Welke kleur heeft de bol?
- Weet je hoe de bol heet?
- Zijn de wortels gegroeid?

Zaden ontkiemen:

U kunt starten met het filmpje 'groei en bloei' over het ontkiemen van zaden (zie voor de link: extra informatie en mogelijkheden).

Niet alleen uit een bloembol kan een plantje groeien, ook uit zaadjes kunnen planten groeien.

Zaadjes worden gemaakt door een plant. Als de zaden rijp zijn vallen ze op de grond of waaien weg in de wind om op een ander plekje op de grond te vallen. Als het zaadje op de grond een fijne plek heeft met genoeg water en zonlicht, dan kan uit het zaadje een plantje gaan groeien. Als er uit het zaadje een klein plantje komt, dan is het zaadje ontkiemd.

Vul de potjes met aarde.

Verspreidt de sterrenkerszaden over de aarde.

Houdt de aarde en zaadjes de komende weken vochtig, door iedere dag met een plantenspuit de aarde iets nat te maken. De aarde mag niet uitdrogen. Houdt met de leerlingen de ontkieming in de gaten.

Als de sterrenkers is gegroeid tot een plantje van ongeveer 2 a 3 cm, dan mogen de leerlingen een sprietje sterrenkers proeven als ze dat willen.

Leskaart 3 'LENTEBLOESEM

Doel: Tijdens deze les zien de leerlingen dat de takken van een boom uitgroeien als ze water krijgen. Ze ontdekken dat uit de knoppen bloesem of blad groeit en dat sommige takken wortels krijgen in het water.

Benodigheden: takken met knoppen, 1 tak met blaadjes, 1 tak met bloesem, 1 tak met wilgenkatjes, 1 vaas (zelf verzorgen), mesje (zelf verzorgen).

Werkwijze:

Dat het lente is kun je ook zien aan de bomen en de struiken. De takken van de bomen waren eerst kaal. Er zaten aan die kale takken in de winter wel al knoppen (laat de takken met knoppen zien).

In die knoppen zitten blaadjes en soms ook bloemen verstoppt. Laat een bloeiende tak zien. De bloemen aan bomen en struiken noem je bloesem. Aan sommige bomen groeien 'katjes', zoals aan de wilg. Dit zijn eigenlijk ook bloemen. Na de bloesem of katjes komen de groene blaadjes uit.

Takken in de vaas:

Als de knoppen bekeken zijn kunnen de takken in de vaas. Snij een stukje van de onderkant van de takken af en doe ze in een vaas, het liefst een doorzichtige. Zo kunnen de kinderen zien of er wortels groeien aan de takken. Doe er lauw water in. We gaan de komende tijd op de takken letten om te zien wat er verandert. Mogelijke vragen:

- Zie je de knoppen? Wat voor kleur zijn ze?
- Zie je bloemblaadjes? Zo ja, wat voor kleur? Kun je ze ruiken?
- Zitten er katjes aan de tak? Zo ja, hoe voelt dat?
- Zie je al groene blaadjes? Hoe zien die er uit? Zijn ze groot/klein?
- Zie je al wortels onder aan de tak verschijnen? Waar zijn de wortels voor?

Leskaart 4 'LENTEBEESTJES'

Doel: Tijdens deze les ontdekken de leerlingen dat insecten en kleine beestjes in de lente tevoorschijn komen en eten van de bloemen die in de lente weer zijn gaan bloeien.

Benodigheden: 1 loeppotje (zie lespakket Herfst), 15 lepels, 15 bekertjes

Werkwijze:

In de lente zien we weer kriebeldiertjes verschijnen. Dat komt omdat het warmer wordt. Ook bloeien er weer bloemen waar de kriebeldieren van leven.

Bijen hebben heel de winter in het bijennest of de kast bij elkaar gezeten. Ook vlinders hadden zich verstopt voor de kou. Soms overwintert een vlinder als rups of pop in het gras of onder een stapel blaadjes. Nu het warmer wordt gaan vlinders zich opwarmen door de vleugels wijd te spreiden in de warme zon. Ze gaan naar de bloemen en drinken daar nectar (een hele zoete stof) en eten stuifmeel (hele kleine korreltjes van de bloem).

Als het wat verder in de lente is, krijgen de insecten ook jongen. Een mooi voorbeeld hiervan is de vlinder. Deze begint zijn leven als rups om uiteindelijk tot een vlinder uit te groeien.

Het boek 'Rupsje nooit genoeg' past uitstekend bij dit thema. Bij 'extra informatie en mogelijkheden' vind u de link naar het online-verhaal.

Bespreek met de kinderen dat de rups het liefst groene blaadjes eet en daar hard van groeit.

Op een warme lentedag kunt u op het schoolplein of in de schoolomgeving op zoek gaan naar kriebeldiertjes.

Verwerking:

Op een mooie, warme lentedag in april/mei kunt u met de groep naar buiten gaan. Op en rond het schoolplein gaat u opzoek naar kleine beestjes. Een beestje dat gevonden is kan met de lepel voorzichtig worden opgeschept en in het bekertje worden gedaan. Soms vliegen de diertjes weg of kruipen uit het bekertje. Deze kunnen evt in het loeppotje met deksel.

Bekijk de diertjes goed.

Wat vinden de leerlingen van de diertjes?

Hebben ze de diertjes wel eens van zo dichtbij bekeken?

Waar vind je de diertjes?

Wat zouden ze eten?

Voor wie zouden ze zich verstoppen?

Heeft het diertje vleugels?

Hoeveel poten tel je bij de diertjes?

Durft iemand het diertje op zijn hand te laten lopen?

Benadruk dat er ook voor deze dieren goed gezorgd moet worden. Voorzichtig hanteren!

Na afloop laten jullie de dieren weer los buiten.

Extra informatie en mogelijkheden

Filmpjes:

Alle onderstaande filmpjes kunt u direct openen via www.rotterdam.nl/downloadslesmateriaal

- Filmpje 'lenteverhaal deel 1' bij leskaart 1:
<https://www.youtube.com/watch?v=ha8Xf4T-8kQ>
- Filmpje 'lenteverhaal deel 2' bij leskaart 1:
<https://www.youtube.com/watch?v=A0Inm0wMiC0>
- Filmpje 'het jaar rond' bij leskaart 2:
<http://www.schooltv.nl/video/huisje-boompje-beestje-het-jaar-rond/#q=lente>
- Filmpje 'groei en bloei' bij leskaart 2:
<http://www.schooltv.nl/video/huisje-boompje-beestje-groei-en-bloei/#q=lente>

Begrippen:

Bij het thema 'lente' komen de volgende begrippen aan de orde:

De lente	het insect	de bij	de bloembol
De zomer	de narcis, de tulp	de tak	de vlinder
De herfst	de hyacint, de krokus	het blad	de rups
De winter	de rokken	de bloesem	de cocon
De seizoenen	de wortel	de knop	de vleugels

Wij horen graag uw mening

Graag horen wij wat u vindt van dit pakket. Bent u tevreden, of juist niet?

Heeft u tips ter verbetering of andere suggesties?

Ga dan naar www.rotterdam.nl/downloadslesmateriaal en klik op het pakket van uw groep. U kunt het enquêteformulier downloaden en opsturen.

Meer informatie

Heeft u specifieke vragen over de inhoud van de pakketten (materialen):

Natasja Huijs & Perkash Soekhoe, Kwekerij Lesmateriaal Vreelustweg.

Telefoon: 010 – 437 26 64, e-mail horvathwegsenc@rotterdam.nl

Voor algemene vragen kunt u terecht bij: sc_groenmo@rotterdam.nl